

Mikk Lõhmus
kaalub,
kas jagada võimu
Lääne-Nigulas sotsidega. Lk 4

Anvar Samost
analüüsib,
kes võitis ja kes kaotas kohali-
kel valimistel. Lk 2

Lääne Elu

Loe värskaid uudiseid www.le.ee

TEISIPÄEV, 17. OKTOOBER 2017 | NR 120 (4065) | 1 EURO

Urmas
Sukles

sai iga viienda
Haapsalu
hääle.
Lk 3

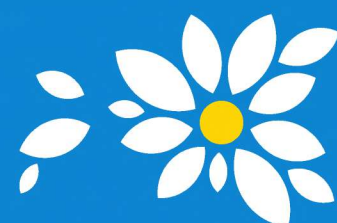


Iga neljas valija
toetas valimisliitu.

Võimas!
Nii edasi!



Vabaerakond seisab
kogukondlike valimisliitude*
ning kohaliku elu arengu
eest linnas ja maal!



Vabaerakond

*Korruptantidele see ei laiene

www.vabaerakond.ee

● JUHTKIRI

Valimiste võitja vastutab

Läänemaa kohalike omavalitsuste valimise tulemusi ühendab üks – kõigis on kindel võitja. Kui täpne olla, siis keegi ei võitnud valimisi, vaid jäi suure hääletasaagi abil võimule. Meil on nüüd neli kuningat: Urmas Sukles Haapsalus ning Mikk Lõhmus Lääne-Nigula, Ivo Sarapuu Vormsi ja Mikk Pikkmets Läänerranna vallas.

Kuninga peaaegu piiramatul võimutäiusega käib kaasas ka valitsemise vastutus. Sellest on vähe, kui poliitik oskab võtta võimu. Seda on vaja ka kanda. Koos õigusega otsustada omavalitsuses asju, nii nagu meeldib, käib kaasas kohustus olla õiglane juht oma valijale.

Loomulikult võib teha nii, et korraldada suvit paari retromuusikafestivali ja selle tuules minna 2021 taas valimistele vastu. Haapsalus pakusid võitnud nimekirja konkurendid terve hulga huvitavaid ettepanekuid. Olgu see taastusravihaigla võimaluste ärakasutamine või kaugtöövõimaluste arendamine või avatum valitsemisstiil. Valimiste võitja võib kõike seda muidugi eirata, sest iga viies haapsallane hääletas Suklest valides seisukoha poolt, et Haapsalus ei jätku tööjõudu, et siin kandis püüda arendada tööstusettevõtteid.

Lääne-Nigula ja Läänerranna juhtidel tuleb hiigelterritoorium liita üheks tervikuks. See pole lihtne ülesanne, kui tahata teha seda nii, et kõikide liitunud piirkondade huvid oleks ühinenud omavalitsuse otsustes kajastatud ja rahastatud. See nõuab kannatlikkust ja kaasabi. Viimasel juhul on esimene võimalus valimistel vähemusse jäänud konkurentide soovidega arvestamine.

Ometigi käib just tugeva mandaadiga kaasas kohustus tähele panna ka neid ettepanekuid, mis valimiskampaania ajal tundusid teisejärgulised. Suure hääletasaagiga juhid võivad valitseda üksinda, uskudes enda eksimatusse, kuid targem ja pikajaliselt tulusam on valitseda teistega arvestades.

● TEISED LEHED

Madis Milling: valimisöö müstika

POSTIMEES. Valimisöö on üks põnev öö. Palju põnevam kui meile eksporditud *halloween*, mis on hakanud ülekohtuselt varjutama kadri- ja mardijooksu, kirjutab riigikogu liige ja kohalikel valimistel Saue vallas kandideerinud Madis Milling (Reformierakond).

Valimisööl tehakse ka igasuguseid jookse – kõigepealt ennetavaid, et näidata ennast konkurentide kaamerale. Siis tehakse ringjooks oma valimisstaabis, et näidata oma kohalolekut. Ja alles siis läheb tõeliseks galopiks ja indlemiseks. Muideks, lugesin Facebookist uut Malaisia vanasõna „Kui mära ei indle, siis täkk ei tõmble...”. Aga see selleks.

Tagasi valimisöö juurde. Läbinud ise valimisöö kõik jooksetapid, saan kinnitada, et toimib. Ja see ei olegi küsimus. Küsimus on hoopis mujal.

Sirvin valimistulemuste tabeleid. Põnev on vaadata tabeleid lõppe. Näiteks Tallinnas on suisa 12 inimest, kes ei saanud ühtegi häält... Neist kaheksa olid Keskerakonnast. Tekib küsimus: kas need inimesed ise üldse teadsid, et nad kandideerivad? Kas need inimesed on teovõimelised? Kas need inimesed on üldse elus?

See ongi küsimus.

● LAUSELAEN

„Miks te arvate, et kõigile küsimustele on vastused olemas?”

Toronto ülikooli emeriitprofessor **Jüri Kivimäe**. LE, 14. oktoober 2017

Las jääda nii, kui oli

Läänemaa rahvas on alalhoidlik – las jääda nii, kui oli, las jääda nii, kui on, ümisesid Läänemaa valijad ja valisid senised juhid tagasi.

Nende valimiste põhiküsimus allakirjutanu jaoks oli, kas valimisliitudel on endiselt oma koht Eesti kohalikus poliitikas. Et väljaspool Tallinna võidavad valimisliidud, oli arvata juba enne valimisi, aga kokkuvõttes läks liitudel veelgi paremini, kui oodati – iga neljas valija hääletas nende poolt.

Läänemaa erines muust Eestist selle poolest, et siin olid valimisliidud võitnud sisult juba enne valimisi. Haapsalus ja Ridalas oli favoriit Urmas Suklese HaRi, teise koha eest heitlesid Keskerakonnaga Meie Inimesed; Lääne-Nigulas ei olnud sotsidest, EKREst ja Keskerakonnast võimuliidule Ühinenud Kogukonnad tõsiselt vastast; Vormsis võistlesid kandidaadid koha eest volikogus ühe valimisliidu sees; Lõuna-Läänemaal konkureeris liitudega ainult EKRE.

Erakondade positsioon Läänemaal on pärast Suklese lahkumist Reformierakonnast ja Merle Mäesalu lahkumist IRList silmapaistvalt nõrk. IRL ei suutnudki ühtegi nimekirja välja panna, Reformierakonda jäänud poliitikut võitlesid vapralt, ent lootusetult. Sotsidel on Neeme Suure näol tippkandidaat, aga alus on tagasihoidlik. Keskerakond püsib Jaanus Karilaiu lubadustel valitsusest Läänemaal raha pumbata. EKRE-l on poolehoidjaid, aga vähe usutavaid kandidaate, Vabaerakonnal pole siin piirkondlikku organisatsioonigi.

Pikk ainuvõim stagneerib võimukandjaid igal juhul, ütles viiendat põlve tallinlane Jaak Joeritüüt laupäevases Postimehes oma kodulinna paremat valitsemist igatsedes. Sama küsimus – edasi Suklesega või Sukleseta – oli ja on tegelikult ainus küsimus



ANDRES AMMAS, riigikogu liige, Vabaerakond

ka Suur-Haapsalus. Valimisprogrammid olid kõigil nimekirjadel ju üsna sarnased ja mõistlikud. Rahvas väljendas oma selget poolehoidu ja rahulolu praeguse valitsemisega, karismaatiline linnapea jätkab.

Mikk Lõhmus tegi vallavanemana võimsa tulemuse. Tema pole Lääne-Nigulat jõudnud nii kaua juhtida, et stagneeruda, aga selline oht kummitab edaspidi sealgi. Aasta tagasi pareeris Lõhmus koos Suklesega edukalt võimaliku maakonna-suuruse omavalitsuse tekke, nüüd võivad mehed rahulolevalt käsi hõõruda.

Sümpaatne on, et Lääne-Nigulas pääses volikokku inimesi kõigist endistest valdadest. Aeg näitab, kas Lääne-Nigulas õnnestub sisse seada kõiki omavalitsuse ääremaid arvestav juhtimismudel, kas osatakse ja tahetakse anda osavaldadele oma roll, teha nii, et iga kant tunneb end olulise. Haritud juht Lõhmus peaks seda kunsti hästi valdama. Väikeste kohade huvid esindatus võimu juures pärast haldusreformi on nende valimiste valusaim küsimus.

Postimehe laupäevane juhtkiri meenutas, et üle Eesti lubasid poliitikut valimistel seekordki seda, mida alati: raha ja kellelegi koha kätte näitamist. Läänemaal lähtusid sellisest valimisklassikast kõige otsesemalt ekrelased – lubasid tõsta sünni- ja ranitsatoetust ning vältida pagula-

● **Sama küsimus – edasi Suklesega või Sukleseta – oli ja on tegelikult ainus küsimus ka Suur-Haapsalus.**

Võitjatest ja kaotajatest, pooltoonides

Kohalike valimiste tulemus on kõigil erakondadel mitmekihiline ning võib pikemas perspektiivis kinnitada praegust opositsiooni ja koalitsiooni jaotust.

Valimiste järgsel päeval on valijatel ja ajakirjanikel suur küsimus kohe tulemuse põhjal välja kuulutada võitjad ja kaotajad. Kelle positsioon paranes ja kes tegi rekordi või kukkus näoli. Lihtne, nagu spordis. Ainult poliitika ei ole sport ning esmapilgul võiduna näiv tulemus võib pikemas vaates olla hoopis kaotus.

Kas EKRE 2013. aasta kohalikest valimistest igal mõõdetaval moel parem tulemus oli võit? Kohad Tallinna ja Tartu ning veel kümnete omavalitsuste volikogudes, 6,7 protsenti kõigist antud häälest, võrreldes tolase hädise 1,3 protsendiga. See on õige, aga praegust EKREt pole põhjust kõrvutada 2013. aasta EKREga, vaid ootustega, mis nendele erakonnadele ja avalikkuse poolt pandi. Kindlasti oli ootus, et EKRE teeb parema tulemuse kui IRL, kes paraku lõpetas üle-eestilises arvestuses kaheksa protsendi peal. Või sotsiaaldemokraadid, kes said enam kui 10 protsenti kõigist häälest.

Kriginal üle valimiskünnise tulek ei kinnita kuvandit mässulisest erakonnast, kes jõuliselt eliitidele ja muudele „kabajantsikutele” tuld annab. Tugev bränd, mis riigikogu valimistel tõi parlamenti tundmatuid nimesid, ei toimi enam samal moel. Ilmselt näeme varsti isa ja poega Helmet aktiivselt erakonda rahva poolt armastatud inimesi värbamas.

Kas IRLi järsk langus (üle Eesti 17 protsendilt kaheksale ja Tallinnas 19



ANVAR SAMOST kolumnist

protsendilt 6,6 protsendile) oli kaotus? Kindlasti. Aga IRLi, mis 2013. aastal valijaid inspireeris ning erakonda uusi inimesi tõi, ei ole enam. Praegusele IRLile on Tallinnas ja Tartus volikokku pääsemine ja mitmes olulises omavalitsuses valimiste võitmine suur võit. Iseasi, kas sest piisab enamaks kui Toompeal enesevääriskuse säilitamiseks.

Pealiskaudselt võib tunduda, et IRLi pääsemisele aitas kaasa Vabaerakonna uskumatu otsus mitte minna valimistele. Osaliselt kindlasti, aga IRLi üllatustulemus näitas ka nende tugevat külge, milleks erinevalt Vabaerakonnast ja EKREst on kampaaniavõimekus.

Reformierakonna 18 mandaati Tallinna volikogus on täpselt kaks korda rohkem kui eelmistel valimistel. Ometi oli erakonna juht Hanno Pevkur valimiste ööl pigem tõsine kui rõõmus. Heast tulemusest hoolimata tuleb Tallinnas ja riigi tasandil veel aastaid opositsioonis olla. Erakonna linnapeakandidaat Kristen Michal isiklikult põrus. 2361 häält on kõvasti vähem kui näiteks samas Haabersti ringkonnas kandideerinud Viktor Vassiljevil või paljudel erakonnakaaslastel mujal Tallinnas. Kui alles reedel liikus jutt, et Taavi Rõivase asemel kolib riigikogu aseesimehe kabinetist Michal, siis valimiste ööl selgus, et teda erakonna esimehe valimistel löönud Hanno Pevkur nõuab selle positsiooni endale.

Ka Pevkuri väljavaated ei näi pilvitund. Erakonna tagatubades (mitmus tundub siin õige vorm olevat) kaalutakse tema võimalusi 2019. aasta riik-

si ja homopropagandat, mida/keeda siinmail nagunii ei ole ega tule. Jalguks vahele saadi igal pool, loodetud läbimurret seekord veel siiski mitte.

Lõuna-Läänemaal võitis Läänerranna vallajuhtidest võimuliit. Opositsiooniga nad tulevikus volikogus kugi palju arvestama ei pea, ent opositsiooniliidri tippjurist Rait Maruste kaasaloõmine volikogus oleks distsiplineeriv ega laseks ehk üleolevalt valitseda. EKRE mängis Lõuna-Läänemaal kurikuulsa monumendi taastamisele, aga rahvas ei jäänud seda uskuma ja targasti tegi.

Peibutuspartidid polnud Läänemaal õnneks suur probleem. Lauri Luik on haapsallastele ikkagi oma poiss, 224 häält on tubli tulemus. Et Luige tulemus oli parem, kui titaanlikku tööd teinud Keskerakonna emissaril Jaanus Karilaidil (148), näitas mu meelest ainult seda, et oma mees on ikka oma, ja nii ongi õiglane.

Väga ilusa tulemuse tegi Suur-Haapsalus peaaegu ilma igasuguse kampaaniata muusik Ilona Aasvere – hea inimese tunnevad lihtsalt valijad ära. Virge Tiik võttis Panga küla hääled ja küllap mujalt Ridalastki. Meie Inimestest üllatas suure häälesaagiga Andrei Tšerepanov. Vaikijatel pole volikogus kohta, arvas enne valimisi üks kandidaat. Haapsalu volikogu suurimad vaikijad Natalia Koropets ja Sulev Saareväli said aga jälle volikokku.

Loodame koos, et volikogudesse on valitud pühendunud, ausad ja eetilised inimesed. Võtan appi klassiku Alan Alexander Milne'i: „Tegelikult on kõik täitsad,” ütles Puhh. „Aga ega mul vist õigus pole,” lisas ta.

gikogu valimistel ning kohalike valimiste tulemus neid paraku ei parandanud.

Sotsiaaldemokraatide seis on isegi puhtalt arvude pealt vaadates vastuoluline. Üle Eesti tulemus pisut kukkus, Tallinnas pisut paranes. Paaris omavalitsuses nagu Võru ja Suur-Saaremaa tuli supersaavutus. Tallinnas Keskerakond aga otseselt sotse partneriks ei vaja.

Kui miski on selge, siis see, et Toompeal sotsiaaldemokraatidele sobiv koalitsioon püsib, eelkõige tänu IRLi vee peale jäämisele. Riigikogu valimiste vaade väga hea pole, kuid Pevkurist erinevalt ei pea Jevgeni Ossinovski muretsema, kes 2019. aasta märtsis erakonna peaministri kandidaat on.

Ja lõpuks Keskerakond. Üle 40 000 hääle vähem kui eelmistel valimistel. Tallinnas habras enamus. Venekeelse toetuse vähenemist ei kompenseerinud eestikeelsed hääled. Aga tegelikult on Keskerakond nende valimiste suurim võitja.

Jüri Ratas, Mailis Reps ja Kadri Simson on tõestanud, et Keskerakond võidab valimisi ilma Edgar Savisaareta, enamgi veel – ka siis, kui Edgar Savisaar kandideerib Keskerakonna vastu. Enam ei pea Savisaarest rääkides sõnu valima. Ratas tegi selge vahe sisse juba 16. oktoobri esimestel minutitel.

Ka asjaolu, et Tallinnas oleks turvalisem ainuvõimu asemel näiteks sotsidega koalitsioon teha, võib Keskerakonnale pikas plaanis olla hoopis võit. Koalitsioon võimaldaks lahti saada ainuvõimu korruptiivsest painest. See omakorda annab lootust riigis võimul olla kauem kui ühe valimistsükli.

● KARILAIK VOLIKOGU JUHIKS

Haapsalu linnapea Urmas Sukles võitis valimised

Urmas Sukles loovutas volikogu juhi koha Keskerakonnale, et viimased ei võtaks vastu pakkumust teha suur koalitsioon valimisliidu HaRi võimult tõukamiseks.

LEMMI KANN
lemmi.kann@le.ee

Eksoravast linnapea Urmas Sukles sai Haapsalu ja Ridala valijalt 1208 häält, tema valimisliit HaRi 2825.

„Meie liikmed said 1617 häält, HaRi oleks ka ilma minuta võitnud,” ütles Sukles esmaspäeva hommikul.

Pühapäeva hilisõhtul polnud aga sugugi kõik nii üheselt paigas. Kui esimesed tulemused olid saabunud, tegid kõik konkurendid Suklese praegusele ja tol hetkel ühtlasi potentsiaalsele koalitsioonipartnerile Keskerakonnale pakkumuse visata Sukles koos HaRiga üle parda ja teha koos uus koalitsioon, mille linnapeaks saaks praegune aselinapea Peeter Vikman.

„Rahvas on rääkinud ja au võitjale!” ütles seepeale Keskerakonna Läänemaa piirkonna juht Jaanus Karilaid. Karilaid ei võtnud pakkumust vastu.

Liider ja töomesilane

„Tallinnas tehti kunagi päkapikude koalitsioon – sellel ei ole pikka perspektiivi. See oleks ka valija tahte moonutamine – 12 mandaati on väga selge sõnum,” rõhutas Karilaid.

Karilaid ütles, et Keskerakond lootis enam kui viis kohta. „Erakondade lõikes me Haapsalus võitsime ja see on positiivne. Aga Urmas Sukles jätkab endiselt oma poliitilist fenomenit ja võttis teistelt hääli,” märkis Karilaid.

Tsentristid arvestasid, et Vikman saab 800 häält, Karilaid ise parlamendi liikmena umbes 200 häält ja kogu nimekirja rohkem kui eelmisel korral. Tegelikult oli, et Vikman sai vaid 290 ja Karilaid 148 häält.

„See näitab, et Urmas Sukles on olnud liidri rollis ja Peeter Vikman oli töomesilane, kes ei suutnud liidripositsiooni vältida ja mängida. Inimesed valivad ikkagi liidrit. Nad tahavad näha, et on turvaline juht, kes suudab meeskonna kokku ja asjad toimima panna. Eks see ole meie õppetund järgmiseks korra,” ütles Karilaid.

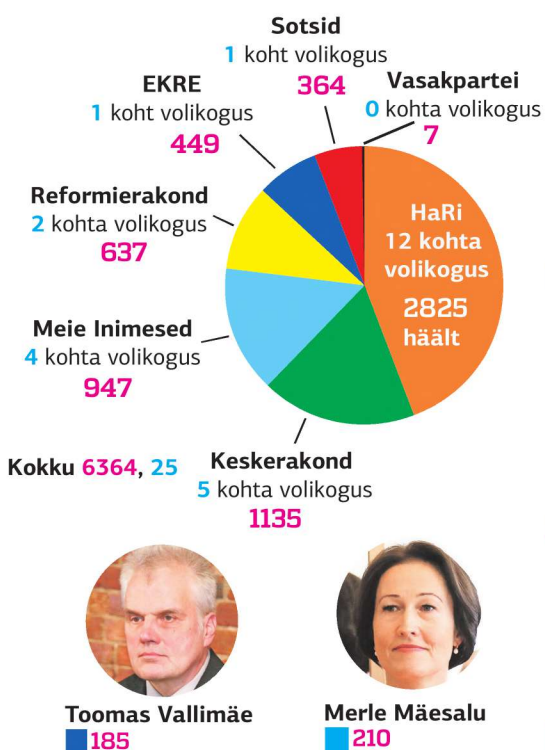
Vikman nentis, et HaRi nii hea tulemus tuli talle mõnevõrra üllatusena – Sukles sai ükski



Keskerakonna juhid Peeter Vikman (paremalt) ja Jaanus Karilaid kiirustasid pühapäeva õhtul Fra Maresse Haapsalu linnapea Urmas Suklese ja tema valimisliidu kaaslaste Sulev Saarevälja jutule, et taassõlmida võimuliit.

LEMMI KANN

Haapsalu valimistulemus



Suurimad hääletoojad



rohkem hääli kui Keskerakond kokku.

Pühapäeva hilisõhtul oli kohe kiire koalitsiooninõupidamine, kus sõlmiti esimesed kokkulepped.

Üks kokkulepe on, et võim jaotatakse võrdselt pooleks. Vikman mõõnib, et see on osa HaRi makstavast hinnast selle eest, et Keskerakond loobus linnapea kohast.

EKRE pääses volikokku

Kokkuleppe üks osa on ka, et Karilaid saab Haapsalu linnavolikogu esimehe koha ja Vikman jätkab aselinapeana.

Suklese sõnul suuri erimeelsusi HaRi ja Keskerakonna ridades pole, seega peaks koalitsioonileping sündima kiiresti. Selle keskmeks saab olema Haapsalu ja Ridala ühendamine.

„Me peame tõestama, et suhtume lugupidavalt Ridala elanikesse. Nad näevad juba mõne päeva pärast, et me peame oma sõna,” ütles Sukles.

Valimisliidu Meie Inimesed Merle Mäesalu ei varjanud pühapäeva õhtul oma pettumust. „Ootasime paremat tulemust. Aga 945 häält on ikkagi suur hulk inimesi, kes leidsid, et teeme õigeid asju,” ütles Mäesalu.

Suklese hääletasak tuli talle aga üllatusena.

„Haapsalu on ikkagi turismi poole kaldu ja peredel on talveperioodil väga raske hakkama saada. Kõik seni toimunu andis alust eelduseks, et Haapsalu linna juhtimises võiks tulla muutus. Aga müts maha linnapea ees,” ütles Mäesalu.

Pettunud olid ka sotsid. Sotside linnapeakandidaat Kaido Sipelgas jäi volikogust oma 60 häälega välja, volikogusse pääses ainsa sotsina Haapsalu põhikooli ajalooõpetaja Heinar Tuulberg 64 häälega.

Natuke vähem pettunud oli EKRE linnapeakandidaat Toomas Vallimäe. „Kolme kohaga oleksime väga rahul olnud. Üks koht on ikka vähe,” ütles Vallimäe.

Läänemaal muutub 31 000 aadressi

KAIE ILVES
kaie@le.ee

Pärast kohalikke valimisi, mil jõustus haldusreform, muutus Läänemaal 31 000 aadressi, sh 16 000 elukoha-aadressi.

„Haapsalu ja Ridala aadresside puhul lisandub n-ö dubleeriv Haapsalu linn,” ütles maa-ameti aadressiandmete osakonna juhataja Mall Kivisalu Lääne Elule.

Linn linnas

Et ühinenud Haapsalu ja Ridala moodustavad linna, mille sees asuvad nii külad kui ka linn, on vaja vahet teha, kus konkreetne hoone täpselt asub.

„Senine Haapsalu linn on aadressi mõttes võrdne uue Haapsalu linna sisse kuuluvate endise Ridala valla küladega,” selgitas Kivisalu.

Ümbrikul tähendab see nime topeltkasutust: kui vana aadress on Lääne maakond, Haapsalu linn, Uus tn 20, siis uus aadress on Lääne maakond, Haapsalu linn, Haapsalu linn, Uus tn 20.

„Ametlikes aadressides on nii kirjutada vaja, muidu ei ole võimalik kindlaks teha, millisest hoonest või maaüksusest on jutt,” ütles Kivisalu.

Endise Ridala valla külade puhul saab uueks aadressiks näiteks Lääne maakond, Haapsalu linn, Panga küla, Värava talu. Seda, kas ja kuidas aadress muutub, saab vaadata maa-ameti kodulehelt aadressiteisendajast.

Indeksid ei muutu

Kui edaspidi näiteks Haapsalus ja Uuemõisas peaks asuma sama nimega tänav, siis seda muutma ei pea. „Kohanimeseaduse järgi kehtib samanimelisuse piirang üksnes samas asulas,” ütles Kivisalu.

Omniva pressiesindaja Mattias Kaiv ütles, et uus aadress tuleks kasutusele võtta niipea, kui see on teada. Kaiv lubas, et saadetised jõuavad kohale ka siis, kui teadmatuses kasutada vana aadressi, aga parem oleks hakata võimalikult kiiresti kasutama uut.

„Postiindekseid me sel aastal muutma ei hakka, et segadus liiga suureks ei läheks. Saadetisi sorteeritakse just postiindeksi järgi,” ütles Kaiv.

Eestis on kokku 1,2 miljonit aadressi. Haldusreformi tõttu muutub oktoobris-novembris esialgse hinnangu järgi umbes 400 000 aadressi, neist ligi 200 000 on elukoha-aadressid.

Uued piirid

Pärast haldusreformi on Eestis 79 kohalikku omavalitsust – 15 linna ja 64 valda.

Haldusreformi käigus saab uue piiri 11 maakonda, sh Lääne maakond, mis jääb Lihula ja Hanila valla võrra väiksemaks.

Lääne maakonna piiriks saab kunagise Lihula valla piir Kasari jõe ääres.

Läänemaa väheneb 600 km² ja üle 3500 inimese võrra.

Vormsi jätkab esialgu senise vallavanemaga

Vormsi volikogu käivitub tõrgeteta, sest tõenäoliselt jätkab volikogu esimehena saarel suurema hääletasagi saanud Ivo Sarapuu, vallavanemaks valib volikogu taas ilmselt Tanel Viksi (pildil).

Valimisnimekirja kantud 384 Vormsi elanikust käis valimas 267. Osalusprotsent 69,5 on märksa suurem kui mujal Läänemaal (57,3%). Ülekaaluka võidu sai valimisliit Terve Vormsi, loovutades Keskerakonnale vaid 18 häält.



„Kutsusime neid [Keskerakonnas kandideerinud] oma nimekirja, kuid neil oli kohustus partei ees oma nimekirja välja tulla,” nentis Sarapuu.

Kui Toivo Hokkonen oleks Keskerakonna asemel Terve Vormsi lipu all esinenud, oleks pääsenud volikokku ka 17 häälega.

„Vallavanem ütles, et tahaks mõne aja möödudes ameti maha panna,” ütles Sarapuu. „Aga esialgu on ta nõus jätkama.”

Valimisliit Terve Vormsi

247 häält, 9 mandaati

- Eesti Keskerakond 18 häält, 0 mandaati
- Vormsi volikogu: Ivo Sarapuu 31; Arvo Allik 28; Kaido Valm 19; Algor Streng 17; Tanel Viks 15; Ene Sarapuu 15; Harri Rosenblad 15; Heino Paulus 14; Gert Kanarbik 14. Kõik valimisliidust Terve Vormsi

Kui Tanel Viks saab taas vallavanemaks, tuleb tema asemele volikoguse Arkadi Tammik, kes sai valimistel 14 häält.

„Jah,” oli Viks Sarapuu oelduga nõus. „Ma olen nõus mõnda aega jätkama, et saaksime käsil olevate projektidega edasi minna. Aga vaja on leida vallavane-

ma kandidaat, kes sobiks volikogule. Loodan, et leiame hea inimese, keda „ei sööda ära.”

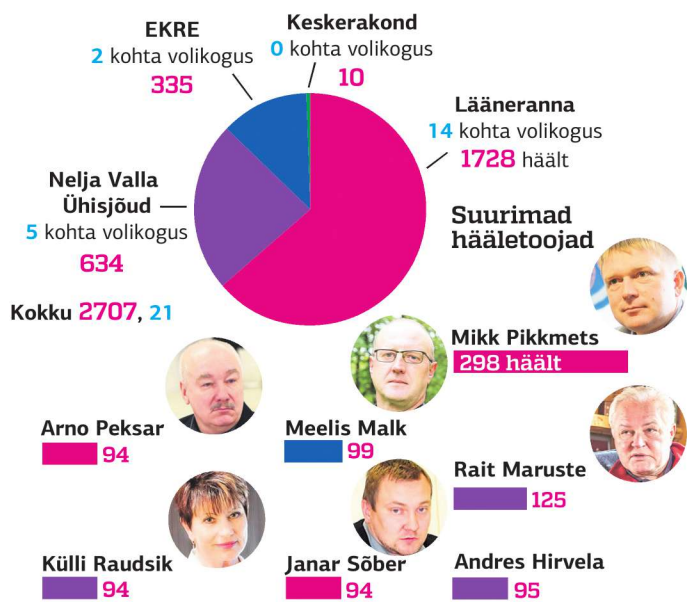
Vallavanema kohalt taandumist põhjendab Viks tõsiasjaga,

et vallavanema töö on väga kurnav. „Väsid ära,” selgitas Viks. Ka palk pole väikeses vallas Viksi sõnul selline, mis ametis kinni hoiaks.

Kuigi uues volikogus on eelmisest koosseisust vaid Ivo Sarapuu ja Arvo Allik, on volikogu kogemustega saadikuid teisi. Varasematel aastatel on volikokku kuulunud ka Ene Sarapuu ja Kaido Valm. „Kogemusi on,” ütles Ivo Sarapuu. „Sümpatiseerib väga, et saame ka noori volikogu laua taha.”

URMAS LAURI

Lääneranna valimistulemus



Lääneranna valda hakkab juhtima Mikk Pikkmets

Koonga vallavanema Mikk Pikkmetsa juhitud Lääneranna valimisliit tegi valimistel puhta töö, saades 63,8 protsenti hääli.

See andis Pikkmetsa nimekirjale 14 mandaati 21st. Lääneranna valimisliidu vallavanemakandidaat oli Mikk Pikkmets. „Isiklikult ei näe ma ühtegi takistust, et minust ei peaks saama uut vallavanemat. Nii sai välja öeldud ja ise ma loodan küll, et see nii läheb,” ütles Pikkmets eile Lääne Elule.

Pikkmetsale andis Lääneranna valimistel hääle 298 valijat. Seda on peaaegu kolm korda rohkem kui neli aastat tagasi, mil Pikkmets kogus Koongas 104 häält.

Konkureeriva Nelja Valla Ühisjõu valimisliidu esinumber Rait Maruste ei varjanud pettumust. „Meie eesmärk tuua juhtimisse värskeid mõtteid ei õnnestunud,” ütles Maruste. Nelja Valla Ühisjõud sai 23,4 protsenti hääli ja viis mandaati. „Võis arvata, et senised vallajuhiid saavad võidu, aga lootsime, et saame koos EKREga neile vastu. Meie tegime ootuspärase tulemuse, EKRE tegi alla ootuste, nii et kahe peale me võitjate vastu ei saa,” ütles Maruste.

Kastepõllul alla 50 hääle

EKRE toetus oli 12,4 protsenti ja volikogus on neil kaks kohta. „Kahju, et inimesed, kes on olnud võimul, juhivad edasi. Väheusutav, et nad hakkavad tegema oma tööd initsiatiivikamalt kui seni,” ütles Maruste.

Maruste ise tegi Pikkmetsa järel vallas teise valimistulemuse: 125 häält. Kui Pikkmets sai lõviosa hääli (üle 200) oma koduvallast Koongast, siis Maruste võrdsest Lihulast ja oma koduvallast Varblast (üle saja).

EKRE esinumber Meelis Malk tegi üllatuslikult valla kolmanda valimistulemuse: 99

häält. 2013. aastal Hanila volikogusse sai Malk 36 häälega.

Valimised võitnud Lääneranna valimisliidu volikogu esimehe kandidaat oli Lihula volikogu esimees Jaak Kastepõld, kes oli üks seekordsete valimiste suuremaid üllatajaid. Neli aastat tagasi sai Kastepõld Lihulas Tiina Lobja järel teise tulemuse, kogudes 105 häält. Seekord andis Kastepõllule hääle 48 valijat. Oma nimekirjas on Kastepõld hääle järgi 11. kohal, kogus vallas 16. kohal.

Pikkmets märkis, et ei oska öelda, kellest saab volikogu esimees. „Peame seda asja arutama,” ütles Pikkmets. Pikkmetsa sõnul oli Kastepõllul 48 häält talle üllatus: „Ootas, et ta saab märksa rohkem hääli, ja asjad oluks sel juhul lihtsamad.”

Kuu senist vallajuhti

Pikkmetsa nimekirjas kolmanda tulemuse teinud Tiina Lobja ütles, et tõenäoliselt saab Kastepõld ikkagi volikogu esimehe kohta. „Kastepõld jääb, aga eks me aruta seda asja,” ütles Lobja. Enda kandidatuuri volikogu esimehe kohale Lobja välistas. Kastepõld eile telefoni vastu ei võtnud ega vastanud e-kirjale.

Piirkonniti esindab senist Lihula valda uues volikogus seitse inimest, kuus neist senised volikogu liikmed. Hanila valda esindab kuus, Varbla valda viis ja Koonga valda kolm inimest. Viimast põhjusel, et suurem osa koongalaste hääli läks Pikkmetsale. Peale Pikkmetsa pääsesid Koongast volikogusse senise volikogu esimees Vallo Kappak ja volikogu liige, praegu veel Sauga vallavanem Andres Hirvela.

Volikogusse pääsesid ka Hanila vallavanem Arno Peksar, Hanila volikogu esimees Marto Leiumaa ja Varbla volikogu esimees Margit Merila.

KAIE ILVES



Lihula kultuurimaja juhataja Tiina Lobja sai 86 häält.



Kadri avas vallavalitsuse soovil pühapäeval Kullamaal kohviku, et valijatele kuuma jooki ja koduseid hõrgutisi pakkuda.

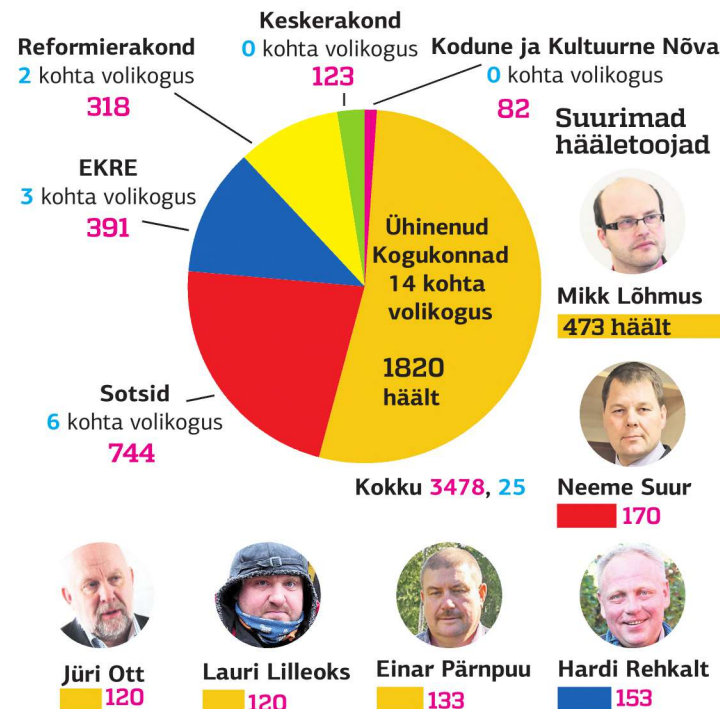
EKRE ÜLETAS VALIMISKÜNNISE

Vallavanem tegi Lääne-Nigulas puhta töö

Mikk Lõhmuse valimisliit võitis Lääne-Nigula vallas valimised pika puuga – 1800 häälega said nad 25-liikmelises volikogus absoluutse enamuse, 14 kohta.

KAIRE REILJAN
kaire@le.ee

Lääne-Nigula valimistulemus



Neli aastat tagasi Saue vallast äsja ühinenud Lääne-Nigula valda vallavanemaks tulnud Lõhmus oli ka valimiste suurim häälemagnet, kogudes 473 häält. Seda on mõne hääle võrra rohkem kui kolmel järgmisel hääletoojal Neeme Suurel, Hardi Rehkalil ja Einar Pärnpool kokku, kelle poolt hääletas vastavalt 170, 153 ja 133 inimest.

„See oli üllatus, et nii ülekaalukalt võitsime,” tunnistas Lõhmus esmaspäeval. Ta lisas, et kõige julgemates prognoosides loodeti valimisliidule 13 kohta, aga tuli üks rohkemgi. Oma suurt hääletasaaki nimetas Lõhmus meeldivaks üllatuseks: „Ma võtan seda kui inimeste hinnangut tööle, mis on nelja aastaga tehtud.”

Maailmavaade ja erakond

Lääne-Nigula vallas teise tulemuse teinud maavanema Neeme Suure juhitud sotsiaaldemokraatide nimekirja sai volikogus kuus kohta. „Eks ma arvanud, et vähemalt kuus tuleb, aga ei saa salata, et lootsime üks-kaks kohta rohkem,” tunnistas Suur. Isikliku tulemusega võib Suur rahule jääda: ta tegi suure hüppe – eelmiste valimiste tulemust, 67 häält, kasvatas ta enam kui kaks korda.

Kahe suure nimekirja kõrval pääses volikokku EKRE kolme ja Reformierakond kahe kohaga.

EKRE esinumber Hardi Rehkal oli nii erakonna kui ka enda tulemusega rahul, sest kaht kolme kohta volikogus loodeti. „Isiklikuga olen väga rahul,” lisas ta. On ka põhjus, sest suurvalas sai Rehkal 120 häält rohkem kui eelmistel valimistel Martna vallas.

Rehkal pidas õnnestumise põhjuseks õnnestunud nime-

kirja: „Oskasime nimekirja õigesti kokku panna, sest ülemäärast pikk see meil ei olnud.”

Teisena tõi ta esile EKRE üldise positiivse reitingu. Rehkaliti sõnul sai ta hulga telefonikõnesid, milles teatasid inimesed, et valivad just EKREt, seda enam, et IRL oma nimekirjaga Lääne-Nigula vallas väljatulemisest loobus. „Räägitagu mis tahes, aga maailmavaade ja erakonna nimi ikka mängivad rolli,” oli Rehkal kindel. Ka Neeme Suur oli seisukohal, et EKRE tulemust mõjutab erakonna üldine populaarsus.

Suurim kaotaja oli Lääne-Nigulas Keskerakond, kes loodetud ühe-kahe volikogukoha asemel jäi sel korral joone alla. Keskerakonna esinumber Elari Saar tunnistas, et volikogust välja jäämine oli pettumus, kuigi esimest korda aktiivsemat valimisvõitlust teha oli tema sõnul õpetlik ja huvitav kogemus.

Ebaõnnestumise peamiseks põhjuseks nimetas Saar lühikest nimekirja. „Eks me oleks pidanud rohkem pildil olema,” lisas ta. Vaatamata volikogust väljajäämisele lubas Saar Lääne-Nigula tegemistel ka edaspidi silma peal hoida.

„Eks me ühte kohta ikka lootsime,” ütles Saar.

Vallavanemad ja koolijuhid

Et Lõhmuse nimekirja teeb Lääne-Nigulas hea tulemuse, oli ette teada. „Endised vallajuhiid ja koolidirektorid saavad alati tugevalt hääli,” ütles Suur. Suurel osal Lääne-Nigula volikogu vastsetel liikmetel on varasemast volikogutöö kogemus.

Võib olla üsna kindel, et järgmisel neljal aastal jätkab Lääne-Nigula vallavanemana Mikk Lõhmus – ta on olnud algusest peale võitjate, valimisliidu Ühinenud Kogukonnad vallavanemakan-

didaat. „Nüüd on mul selleks ka valijate mandaat,” ütles Lõhmus hääletasaagile viidates. Kui Lõhmusest saab vallavanem, tuleb tema asemele volikokku Toomas Tammeorg Noarootsist.

Suur ülekaal lubaks valimisliidul ainuiskuliselt valda valitse da. „Teoreetiliselt küll, aga omavalitsuse ülesehitamine eeldab ikka laiemat koostööd,” arutles Lõhmus.

Koostööle loodavad ka Rehkal ja Suur. Suure sõnul tuleb edasises töös vastu võtta palju otsuseid, kus on vaja saada volikogu laiapõhjaline toetus. „Selleks tuleb otsida sõpru nii omade kui ka vaenlaste hulgas,” muigas Suur. Ta lisas, et alati ei saa eeldada ka seda, et oma nimekirja inimesed kõik ühel meelel on. Rehkal lisas, et 14 kohta suur ülekaal ei ole.

Lõhmus lubas oma inimestega arutada, kas ka volikogu esimehe koht jääb tema valimisliidule.

Väikesed kõrvale ei jäänud

Liituvate valdade elanike hirm, et volikogus teevad puhta töö senise Lääne-Nigula valla kandidaadid, ei saanud teoks. Vastalitud vallavolikogus on esindatud kõik liituvad piirkonnad. Kui kõige väiksema, Nõva valla puhul peljati, et volikokku ei pääse keegi, näitab valimistulemus, et Nõva inimesi on volikogu liikmete hulgas kaks. Martna on esindatud nelja, Kullamaa koguni kuue kandidaadiga.

Proportsionaalselt jääb Lõhmuse sõnul kõige väiksemaks isegi Lääne-Nigula valla enda esindatus. Suur põhjendas seda, et nurgad hääletasid oma kandidaatide poolt. Lääne-Nigula jäi aga aktiivsusest alla.

Nii Suure kui ka Lõhmuse sõnul näitasid Lääne-Nigula valla valimised, et valdade ühinemisel ühe ringkonnana valimistele minek on end õigustanud.

● BUSSIGA VALIMA, KOHVI SAI KA

Läänemaa valija eelistas naabrimeest

Reportaaž 20 valimisjaoskonnast tulevases Haapsalus, Lääne-Nigulas ja Lääneranna vallas.

KAIE ILVES, KAIRE REILJAN,
TARMO ÕUEMAA
info@le.ee

Lihula esimesed valijad on kohal täpselt kell üheksa hommikul, kui jaoskond avatakse, ja nagu üks mees otsustanud EKRE kasuks. Lihula kultuurimaja valimisjaoskonnas moodustub neist kiiresti väike vonklev järjekord.

83aastasel Helga Õisil on otsus, keda valida, juba ammu tehtud ja mingit kõhklemist seal ei ole. „Otsustasin abikäe järgi,” ütleb Õis. „Abikäe järgi” tähendab seda, et valida tuleb oma maja mees. Tänu temale on kortermaja, kus Õis elab, remonditud. Mees kandideerib EKRE nimekirjas, mis Õisile eriti ei meeldi, aga inimene on tähtsam kui erakond.

Tuudi valimiskomisjoni liige Nansi Kartanas ütleb, et viis Lääneranna valimisliidu kandidaati on oma kandi inimesed ja neli neist lausa ühest külast – Matsalust. Küllap nemad ka selle kandi hääled omale saavad.

Jüri Valdma ütleb end elavat Kömsil juba kaheksa aastat, aga kandideerijaid ikka ei tunne.

„Aga ühte meest ma tean ja teda mina valin,” ütleb Valdma ja hõikab: „Toivo, kuule, mis selle meie vallavanema nimi oli?” Hüütakse vastu, et Peksar.

„Peksar jah, tema ma valinigi,” kinnitab Valdma. „Ta on hea mees. Valla ülemus.”

Virtsu seltsimaja valimisjaoskonnast väljub 84aastane Maimu Vatsfeldt ja kurdab, et valimisreklaami seekord üldse ei olnud. EKRE nimekirjast sai ta teada alles jaoskonnas olles. Reklaamipuudusest hoolimata sai valitud. „Valisin meesterahva. Naisi ma ei vali. Naised on naised. Räägivad palju ja teevad vähe,” ütleb Vatsfeldt.

12.20 oleme Vatla mõisa juures, Hanila kolmandas valimisjaoskonnas. Seal ei ole Salme Nellis rahul, et uue valla keskuseks saab Lihula. Oleks võinud saada Vatla, arvab Nellis.

Viigipüksid ja puhas pesu

Varbla vallamaja esine on kell 12.45 tühi. Valimiskomisjoni liikme Marge Eensalu sõnul on see hommikust peale esimene paus.

Sirje Kepp ütleb, et valis naisesterahva, kellel ta käib aeg-ajalt abiks ja saab selle eest ka väikest tasu. Seda, kelle nimekirjas naisterahvas kandideerib, Kepp ei tea. „Olen töötanud valin seda,



Tuudi valimisjaoskond töötas nii nagu teised samasugused, allkirja vastu sai valimissedeli, mis tuli täita ja urni lasta.

URMAS LAURI

kes mulle head teeb,” põhjendab Kepp.

Koonga vald torkab silma kahe asjaga. Esiteks suur valimisprotsent. Teiseks, kui uue valla vanema kohta küsida, kostab ikka ja ikka vastuseks Koonga senise vallavanema Mikk Pikkmetsa nimi.

Toomas Moppel ütleb, et valib Lääneranna valimisliidu nimekirja liiget, sest Lääneranna valimisliidud on realistlikud. „Lääneranna liit lubab perearstikeskust. Konkurendid lubavad tervisekeskust, ujulat. Utopia,” arutleb Moppel.

Lõpel kinnitavad kõik kui ühest suust, et uueks vallavanemaks peab saama Mikk Pikkmets. „Pärast tema võimuletulekut hakkasid asjad liikuma. Teed said korda. Prügimajandus sai korda,” ütleb Raul Ratut.

Ka Ridala valla ja Haapsalu linna inimesed eelistavad senise omavalitsuse kandidaate. 68aastane Raimond on veerand kümne paiku Uuemõisa lossi jõudes veel õige ülemeelikus tujus. „Mul oli eile venna sünnipäev,” selgitab ta. „Näe, panin valimisteks

viigipüksid jalga ja isegi puhtad sokid ja puhta pesu. Tahate näha?” Keeldume.

„Arvad, et ma hakkangi minngeid linnavurlesid või Suklest valida. Ikka oma Ridala inimesi!” raiub ta.

78aastane Ljudmila hääletas naabrinnase poolt ja ootab uut volikogult ühesuguseid soodustusi linna ja maa pensionäridele. „Elan külas kolm kilomeetrit linnast väljas, aga bussisõit on linna pensionäridel tasuta, meil raha eest. Mis vahet meil on, ühesugused pensionärid ju?”

● „Näe, panin valimisteks viigipüksid jalga ja isegi puhtad sokid ja puhta pesu. Tahate näha?” Keeldume.

Haapsalu kultuurikeskus tundub pärast Uuemõisa lossi tühi, nagu ka Nikolai kooli valimisjaoskond. Seal on just hääletamas käinud 65aastane Tõnu. „Valisin selle, kes julgub öelda näkku, kes on kes ja mis on mis. Poliitika on ümmarguse mulli ajajaid täis. Tegelikult saab teha kõike, lihtsalt vähem tuleb varastada!”

Sotsiaalajas valimisjaoskonnas lausa järjekord ja tunglemine. „See on iga kord nii. Oleme keset suurte kortermajade rajooni ja mul on tunne, et siia on valijatelt lihtne tulla,” ütleb valimisjaoskonna esimees Liivi Ollino.

Naine andis loa

Et uus Lääne-Nigula vald on territooriumilt päris lahmakas, saab valimisjaoskondi läbi sõites puust ja punaselt selgeks. Igas jaoskonnas paar-kolm sõna juttu ja kuus tundi kulub nagu nipsti.

Martna valimisjaoskonna ees valmistusid mehed valida mine. Küsimusele, kas valimispaeval hääletamine on nende põhimõtteline otsus, vastavad mehed, et kodus pole arvatud ja muul ajal ei luba naised kodust välja ka. „Täna saime tund aega, et valida ära käia.”

Valimiskomisjoni esimehe Enno Heinaste sõnul oli koos e- ja eelhääletega lõunaks hääletanud kaks kolmandikku Martna 667 valijast – hingetõmbehetke komisjonil peaaegu polnudki.

Kella 13.30 paiku on valimiskomisjon valmis, et saabub buss Rõude kandi inimestega. Valimbussi korraldas üks volikogu kan-

didaate Indrek Urbas. Kui suur buss lõpuks vallamaja ette keeras, astus sealt välja ainult üks inimene.

Koos vanematega valida tulnud 16aastasel Jaanis Soosaarel on see esimene valimine. Selle üle, kelle poolt hääletada, on arutatud nii koolis kui ka kodus ja otsus on tehtud enne valimiskabiini sisenemist. „Ikka oma kandi inimese poolt.”

Kullamaal vallamajas võis valimispaeval kohe pikemalt aega veeta – jaoskonna kõrvalruumis on Kadri Liivilt avanud kodukohvik. „Vald kutsus,” räägib rõõmsameelne Kadri, kes on keetnud küpsetanud terve eelmise päeva. „Mõne tunni jõudsin ikka magada ka.”

Kaks hääletamas käinud ja kohviga ühele poole saanud Kullamaa prouat arutlevad, et suur vald ikka ei ole hea, sest keskuses ei teata, mis külades toimub. „Vallavalitsus on Taeblas, sinna tavanimine ei satugi,” ütleb üks.

Nõva valimisjaoskonnas on kella kolme paiku väike hingetõmbepaus, hommikused valijad on juba ära käinud ja õhtused, viimase hetke valijad polnud veel tulnud. Valimiskomisjoni esimehe Milvi Kivistiku sõnul olid esi-

mesed valijad juba kell 9 hommikul ukse taga valmis.

„Räägitakse, et ainult kohalike hääletega on raske siit volikokku pääseda. Võimalus on siis, kui mujalt hääli juurde tuleb,” arutleb vallamaja juures senise vallavolikogu liige Tarmo Heinleht.

Pürksis Noarootsi valimisjaoskonna ees seisnud Vello ja Raimond on seda meelt, et valida tuleb oma kandi inimesi ja neid, kes uues volikogus ikka suu ka lahti teevad. Ühendvalda võrdleb Raimond omaaegse kolhoosiga: „Eks me jää sellise kolhoosi osakonna staatusesse.”

Ta lisab, et hirmu uue valla ees ei ole. Hirm tuleb siis, kui on näha, et midagi ei tehta.

Lääne-Nigula valla valijad Ristil, Paliveres, Linnamäel ja Taeblas olid uute liitujatega võrreldes natuke teises seisus, sest eelmiste valimistega on neil juba üks liitumine üle elatud.

„Rahvas on aru saanud, et kui omainimeste poolt ei hääleta, siis võib selle kandi hääli nõrgaks jätta,” räägib Palivere valimiskomisjoni liige Reet Kaar.

Vaatamata sellele, et kandidaate oli palju, kinnitab enamik valijaid, et õiget kandidaati leida polnud keeruline.

Haapsalu poliitikud püüdsid vihmas viimaseid hääli

Laupäev. Hall ja porine sügis, kaheksa soojakraadi ja krae vahele sajab vihma. See ei heidutanud aga Haapsalu volikokku pürginud poliitikuid, kes kasutasid veel viimast võimalust mõjutada valijaid valimistel enda poolt hääletama.

Kui hommikul uksest välja astusin ja kapuutsi pähe tõmbasin, mõtlesin, et täna ma küll linna pealt poliitikuid ei leia. Eksisin ja kuidas veel. Juba Kastani poe eest paistnud punased õhupallid lubasid poliitikuid. Nii oligi. Sotside esinumber Kaido Sipelgas pakkus helkurit ja kui hak-

kasin ta juttu üles kirjutama, hoidis Markku Lehtonen mu pea kohal vihmavarju – mis nii viga!

Ilm Sipelgat ei heidutanud. „Kaitseliitlasena tean, et ei ole halba ilma, on vale varustus!”

Üldiselt olevat inimesed andnud sotsidele head tagasisidet, ainult uuritavat, miks see Ossinovski viina vastu on. Selle kohta pealt põikas vestlusse mõdakäija, vana ETV filmioperaator Jaak Maismaa.

„Mul on naine seitsmendat aastat ratastooliinvalid. Kui enne sai Invarust 60 Pampersit kuus soodushinnaga, siis nüüd

saab ainult kümme,” kritiseeris ta võimuparteid.

Sipelgas tunnistas, et ei tea sellist muudatust, aga ei pea seda õigeks.

Linnapea valimisliidu HaRi liikmed leidsin turu eest. Lasketreener Mati Seppi pidas tõsisest poliitilist vestlust, Terje Parra pakkus mulle kommi.

Liidu liikmed ei lasknud end üldse vihmast heidutada, vaid paistsid õige adrenaliini täis. „Keskööni saab olla, edasi ei tohi,” naljatles Mati Seppi, kui uurisin, kauaks nad kavatsevad välja jääda.

„Huvitav on ju. Nii palju on käidud ja tehtud, nüüd on lõpu sirge,” rääkis Alo Lõps.

Keegi sidus mulle seljakoti külge HaRi õhupalli. Nüüd nägin välja nagu Lääne-Nigula vallavanema Mikk Lõhmuse lapsed, keda hakkasid valimisõhupallid vaat et õhku sikutama.

Aga kaubamaja ees ei ole kedagi, jõudsin mõelda, kui üks mehemürakas ukse kõrvalt mulle lehvitab. Keskerakonna linnapeakandidaadil Peeter Vikmanil ei olnud rohelist fliisi, õhupalle ega telki, aga poeskäijatega suhtles ta usinalt. Mõnele võttis ki-

lektist midagi ja surus pihku. „Me ei ole nännile rõhku pannud,” kommenteeris ta kampaaniat. „Nänn loob fooni, aga hääli ei too. Tuttavatega näost näkku rääkimine on hoopis teine asi. Olen saanud väga palju positiivset tagasisidet.”

Mõnikümmend meetrit edasi üles seatud Meie Inimeste telki ehtis mitut värvi õhupalle ning inimestega ajasid juttu Merle Mäesalu, Arnold Juhans ja Heino Tamm. Viimane on kohaliku omavalitsuse veteranpoliitik ja oskas kampaaniaid võrrelda. „Inimesed tahavad tulla ja

rääkida. Vanasti jagasime nanni, nüüd küsime, mida teha tuleks,” rääkis ta.

Veetorni ees oli Reformierakonna kollane telk. Ka selle all olid mehed-naised vettinud ilma arvestades kohatult rõõmsad ja elevil. „Väga hästi läheb,” kinnitas reformikate linnapeakandidaat Lauri Luik.

Urmas Koppe rääkis, et umbes pooltel, kes reformikatega juttu on ajanud, on juba hääletatud. „Aga tore on see, et need, kes veel ei ole hääletanud, lubavad homme kindlasti valida minna.”

TARMO ÕUEMAA

Kirju Buenos Airesest

75.
osa

JÄRJELUT

EIA UUS

Palermo imeliku korteri diivanil ei suutnud ma äkitselt meenutada, et oleksin selle korteri valinud. Mäluauk sellest hetkest või ajast, mil valisin kortereid ja reserveerisin selle siin. Mu mälu on siinsete nädalatega uskumatult mitteusaldusväärseks muutunud. Paar klaasi veini viib mäluaukuni ja niigi tundus alguses, et Argentina-kinnisidee tühja koha pealt on ilmselt ajukasvaja sümptom. Aga ju ma ikka valisin ka selle. Vaatasin korteris ringi, üritades aru saada, miks oleksin ma pidanud midagi nii trööstitut valima. Ju oli odav. Aknast puhus tuult, seinad on ilmselgelt paberist. Ja siis kustus laelamp. Omanik pakkus, et tuleb ja tegeleb sellega kohe.

Kui ta oli aga lae alla roninud ja lampi puudutanud, süttis see põlema. Ta ronis alla ja tuli kustus. Olime kahekesi pimedas, taustaks naabrite kohaliku cumbia-rütmiga tantsumuusika. Süütasime oma telefonide taskulambid ja arutasime, et asi on ilmselt ühenduses. Mees tundus isegi rohkem pettunud kui

mina, sest ega ma eeldagi siin väga selliseid elementaarseid mugavusi nagu elektrivalgus või tuulevaikus toas. Tema selja taga jalutas uljalt seinal prussakas. Rääkis rahulikult juttu edasi, võtsin kapi pealt klaasi, laualt paberi ja nii püüdsin ärevuse märke näitamata kinni järjekordse prussaka, vaimus jubedusjudinad.

Kui ta ära oli läinud, asjatasin telefoni valgel edasi ja mu kujutlusvõime pani seinad fantaasia-prussakatest kihisema. Ütlesin endamisi: „Cucatra – por los cucarachas!” See oli esimene raadio-reklaam, mida Argentinas kuulsin lennujaamast sõites.

Naabri juurest hakkab kõlama see kohutav Enrique Iglesiase laul, mida terve suvi Eestis käia ti. See paneb mind naeratama. Kui seda suvel kusagil kuulsin – Hiiumaa külapoes, Vergi kohvikus, Haapsalu bussis –, proovisin sellest hispaania keelt õppida, aga muud ei saanud aru kui *corazón, mujer ja mi amor*. Kui see kusagilt kostis, siis kujutlesin, milline see Argentina olema saab, ja nüüd näen praegust end Eestimaa suvest vaadatuna: pime-das toas taskulambi valgel loot-

mas, et prussakad öösel voodisse ei tule. Tore ju, et elu suudab olla hoopis teistsugune, kui ma ette kujutada oskan.

Viimased kuud Eestis tuli korduvalt ette avalikku itkemist. Ma lihtsalt ei tulnud enam toime sellega, kui piiratud on inimesed. Kuidas olukorda, kus võõral on võimalik käituda sinuga inimlikult, kohtleb ta sind nagu pidalitöbist. „Ei saa meie tualetti kasutada, see on ainult töötajatele,” täristas mammi bensujaamas keset tühermaad. Ei aita anumi-ne, palumine, naeratamine, raha pakkumine. Ei saa, ei ole võimalik. Ma olen puhas ja kaine – mida ta kardab, et plätserdan ta seinad enda roojaga kokku ja oksendan põranda täis?

Või kaubanduskeskuse kohvikus pärast nendelt suure kohvi ja apelsinimahla joomist lisaks söögile. „Ei, meil ei ole vetsu.” No aga kusagil te ju käite? „Jah,

● Naabri juurest hakkab kõlama see kohutav Enrique Iglesiase laul, mida terve suvi Eestis käia ti.

KARIN TEDER

RISTSÕNA											
	kange, teravamalt seline	amper terav kepp endisaegne pinnamootor	nüüdnud peanahk juustega juurdekasv	mahl (vn) juubeldus-sõna	alati sina Nõuk. Liit sekund	lühike joogikõne kantsik	varase koidu metsa raiutakse, ... lendavad	palvet esilama privat-	juurvili aianduslik majand		
pikkade väänduvate vartega oistaim											
kunstistilil 18. saj Prantsusmaal hüüdsõna											
üksiklane ahju v pliidi osa											
laime-roheline pallimängu termin											
vapustust tekitama, rabama											
Aasia riik linnade liit 13.–17. saj esimene mina (ingl) Eesti saar kirjastus neon ridesort rjuuton hele, kirgas on (sks) issi (ingl)											

SUDOKU

				1			4	
			3					6
	7		2			8	3	
	4	8		2	9			
			1	4		5	8	
3		1			5	9		
	1						9	3
6	3		4					
2			9					

HAAPSALU LINNAVALITSUSE TEATED

Haapsalu linnavalitsus teatab, et 13.10.2017. a korraldusega nr 613 kehtestati Kaluri tn 34, 34a kruntide detailplaneering Haapsalu linnas.

Planeeringuga on kavandatud munitsipaalomanduses olevate Kaluri tn 34, 34a kruntide ümberkruntimine. Tootmis- ja ärimaa sihtotstarbega 2268 m² hoonestamata krundile on planeeritud ehitusõigus ja hoonestustingimused ravimudasadama rajamiseks (kai, platsid, hooned jms). Lubatud suurim ehitise-alune pind on 350 m². Planeeritud hoonete suurim lubatud kõrgus on 7 m maapinnast. Hoonete lubatud arv on 2. 8877 m² pindalaga tootmis- ja üldkasutava maa krunt on kavandatud harrastuskalurite paatide hoidmiseks, merele pääsuks ja avalikuks puhkealaks. Planeeringuga on piiritletud hoonestusala, lahendatud parkimine, määratud heakorra, haljastuse põhimõtted ja tehnovõrkude võimalikud asukohad.

Planeeringu koostas projekteerimisbüroo Klotoid OÜ. Kehtestatud planeering on kooskõlas Haapsalu linna üldplaneeringuga.



TEATED

TERVENDAJA VOLLI võtab vastu 18. oktoobril Haapsalus ÖKOPOES Karja 17 ja vastab inimeste küsimustele alates kella 18. Vajalik registreerimine telefonil 507 2238.

Lugupeetud kliendid!

Alates 1. novembrist 2017 kuni 1. märtsini 2018 läheb Lihula Vanametall talvepuhkusele. Info tel 5620 0240. www.taeb-la-auto.ee

Lihula Vanametall

ÕNNITLUSED

VOLDEMAR HAMELBERG

70
Õnnitleme!

Haapsalu jahiselts

LAAT

20.–21. oktoobril kl 9–17

SÜGISLAAT

Rannarootsi kaubakeskuse parklas.

Tulge ostma ja kauplemal!

Info tel 580 5017,

laadakorraldus@gmail.com.

Toimetuse avatud E-R kl 8.30–17.



Õnnitleme Taebla kooli kauaaegset õpetajat **MARGIT ILVEST** 90. sünnipäeval!

Soovime Sulle päikest täis päevi, rõõmu hinge ja südamesse!

Endised õpilased ja kolleegid

KULTUURITEATED

● TERVIS JA SPORT

Fra Mare Day Spa basseini- ja saunapark avatud iga päev 13–22; kl 19 vesiaeroobika. Day Spa pilet E–N 10,50 €; R–P 14 €.

Sügise eripakkumine – kohvi-šo-kolaadimähis 56 €; maniküüri ja pediküüri komplekshooldus 39 €; näomassaaž ja mask 30 €. Broneerimine tel 472 4612 ja 472 4600, spa@framare.ee.

Spaahotelli Laine vee- ja saunakeskus avatud E–L kl 6–9 (3 €), 13–22 (7–10 €), P 6–9 (3 €), 9–22 (10 €). Treeningusaal avatud iga päev kl 6–22 (4 €). Täpsem teave ja broneerimine tel 472 4414.

● TANTSUÕHTUD

Fra Mare À LA CARTE restoran Bergfeldt ja lobby-baar (Ranna tee 2): P–N 12–23 ja R, L 12–24. L, 21. okt kl 20.30 tantsuõhtu, mängib ans Coco. Tel 472 4605, 503 7289. [Vt framare.ee](http://Vt.framare.ee).

Restoran Blu Holm (Sadama 9/11) P–N 12–23, R–L 12–24. R, 20. okt kl 20 tantsuõhtu, Urmas Koppel; kl 20.30 varieteeprogramm, esineb Viru varietee tantsutrupp. Pilet 10 €. L, 21. okt kl 20 tantsuõhtu, Rain Poolen & Imre Raidla

● KINO

Haapsalu kultuurikeskuses 17. okt kl 16.30; 18. okt kl 17.30 animafilm „My Little Pony: Minu väike poni. Film”, pilet 3 €. 17. okt kl 18.30 film „Blade Runner 2049”, pilet 4 €. 18. okt kl 19.30 film „Tom of Finland”, pilet 4 €.

● TEATER

Haapsalu kultuurikeskuses 19. okt kl 19 Tõnis Niinemets *power. up comedy HOMME ON TÄNA!* 2.0, piletid 17 ja 15 € Piletilevis.

● MUUSEUMID

Raudtee- ja sidemuuseum R–P 11–16. www.salm.ee.

Haapsalu piiskopilinnuse muuseum on remondi tõttu suletud. Endiselt on avatud linnuse suur õu ja mänguväljak. Toomkirik on avatud R–P 11–15. Giidituurid: linnus@salm.ee; 37 2518 4664.

Iloni Imedemaa teemakeskus (Kooli 5) on avatud K–P 11–17. www.salm.ee.

õnnelikum, kui ta trammis mulle küünarnukiga selga äsab? Või kukub söimama, selle asemel et viisakalt küsida. Tõesti, kui keegi sellest midagi saaks, näeks ma selles selgitust. Aga mitte keegi ei võida sellest. Igaüks tirib järgmisi aina sügavamale õnnetu-olemisle.

Täna kirjutas The Guardian, et eestlased on maailma kolmas kõige ebaempaatilisem rahvus. Et terves suures maailmas on vaid kaks riiki, kus inimestel on nii vähe kaastunnet kui meil. Mõistmist ligimese kannatuse või häda suhtes. Kas pole hämmastav? Mis meid küll selliseks tegi?

Ega argentiinlased ka seal etabelis kõige kaastundlikumate hulka kuulu, aga meist on nad väga kaugel. Olin enne palju lugenud, kui ebameeldivad on argentiinlased: kuidas neid on eluaegse psühhoanalüüsiga nartsissistideks muudetud, kui uhked nad on, pidades end eurooplasteks, kui ülbed ja tähtsust täis nad on.

Ma ei tea. Puuviljamüüja polnud nõus endale jätta isegi kuut peesot, kui ütlesin, et tagasi pole vaja (eurodes on see vaid mõni sent).
Järgneb

Rõude muuseum on avatud ette-teatamisel telefonil 5683 1203. Muuseumis näitus „Silmskootud esemed”.

Hanila muuseum avatud ettetellimisel. www.hanilamuuseum.ee.

Rannarootsi muuseum on suletud remondi tõttu. Rõõmsa taaskohtumiseni uuel aastal.

Haapsalu raekoda (Kooli 2) on avatud K–P 11–17. www.salm.ee.

Ants Laikmaa majamuuseum ja park (Kadarpiku küla, Lääne-Nigula v): K–P 11–16. www.salm.ee. Ahto Laadoga maalide näitus. Näitus jääb avatuks oktoobrikuu lõpuni.

Lihula muuseum avatud ettetellimisel. Info.muuseum@lihula.ee või tel 523 4303.

● NÄITUSED

Penijõe looduskeskuses fotonäitus Ennu Põldmalt teemal „Linnaloodus (Haapsalu) 2”. Näitus avatud oktoobri lõpuni.

Lasteraamatukogu (Wiedemanni 11) E–R 10–18, L 10–15. Ridala põhikooli keraamikaringi näitus „Kodukoht”.

Maie kunstipood (Posti 2): E–R 10–18, L 10–15 Haapsalu ja Läänemaa kunstnike müüginäitus.

Keskraamatukogu (Posti 3): lugemissaali fuajees Euroopa Komisjoni näitus „Euroopa kultuuripärandi märgis”.

Haapsalu kunstikooli galeriid (Jaani 2) T–R 14–18 ja L 12–16. Ta-suta. Majagaleriis Kaja Liilia Fridolini maalinäitus „Mõtisklused”.

Spaahotelli Laine fuajee-galeriis (Sadama 9/11) Ahto Laadoga maalide näitus „Päikest sügisesse”.

Haapsalu linnagaleriis 29. oktoobrini Haapsalu kunstiklubi ja Kuressaare kunstiklubi ühisnäitus „Armastusega”.

Kullamaa kultuurimaja galeriis käsikirjast emakeelse piibli.

Loe veebis
www.le.ee

Toimetuse aadress:

Posti 30, 90504 Haapsalu.
Toimetuse 473 7222,
kuulutused ja reklaam 473 7111,
e-post info@le.ee
Kodulehekülj: www.le.ee

Peatoimetaja Andrus Karnau

Toimetajad Kaie Iives, Lemmi Kann,
Kaie Reiljan, Urmas Lauri, Tarmo Öuema
Reklaam reklaam@le.ee
Küljendaja Tiina Liiv
Korrektor Heli Tammik
Fotograaf Arvo Tarmula

Kuulutuste vastuvõtja Merilin Sellik

Reklaamitoimetajad Ave Tapner, Alar Birk
Raamatupidaja Vilma Hõovel
Väljaandja OÜ Lääne Elu: Posti 30, 90504
Haapsalu, tel 473 7222

Trükitud Printallis

Pangakontod

Swedbank EE18 2200 2210 1567 8031,
SEB EE62 1010 6020 0251 5004

Toimetusel on õigus kirja ja kaastöid toimetada ja selguse huvides lühendada ning valikuliselt honoreerida. Kaastöid ei tagastata ega retsenseerita. Kaebuste korral ajalehesisu kohta võib pöörduda Pressinõukogusse pn@eall.ee või tel 646 3363.

MÜÜK

Müüa soodsalt sauna- ja suitsuahjud, kaminad, pliidid ja boilerid. Paigaldus. Pottsepatööd. Tel 505 4355.

Müüme põranda-, voodri- ja ehituslaudu mitmes laiuses. Vedu tasuta. Tel 506 4651.

Küttepuu, kuiv või toores, nii lahtiselt kui ka võrgus. **Kõdusõnnik** 30 kg. Tel 523 8852, 473 3301. Tammaru farm, www.tg.ee.

Kuiv okaspuu 37; toores haab 28; kask 35; okaspuu 30 €/rm. Pikkus 30, 40 ja 50 cm. Vedu 3–7 ja 10 rm kaupa. Tel 516 4278 ja 505 5203.

Kuivad pakitud kütteklotsid ja kaminapuud ning pakitud turba- ja puidubrikett. Kohalevedu tasuta. Tel 523 8503.

Müüa pakitud puidubriketti ja pelleteid koos veoga, soovi korral ladustame. Tel 5078754, www.briketivedu.ee.

Müüa ehituslikku saematerjali ning voodri- ja põrandalauda. Vedu tasuta. Tel 528 2268.

Küttepuude müük (lehtpuu). Pikkus 30 cm, 40 cm ja 50 cm vastavalt ostja soovile. Hind alates 28 €/rm. Tärne alates 5 rm. Hind koos kohaleveoga Haapsalu linna piires. E–R kl 9–17. Tel 5668 1436.

Halukalur OÜ pakub poolkuivi ja tooreid halli lepa, sanglepa, kase ja segapuu küttepuid, halu pikkused vastavalt tellija soovile. Kogused al 3–17 ruumist. Hinnad kokkuleppel. Tel 5343 0708, lauri@halukalur.ee.

Müüa 3 m küttepuid. Kohalevedu. Tel 505 3786.

Sise-, välisvoodri ning põrandalaua ja saematerjali müük. Vedu üle Eesti tasuta. Tel 5373 1117.

Müüa küttepuud. Hall lepp al 28 €/rm, segapuu al 28 €/rm, must lepp al 32 €/rm ja kask al 35 €/rm. Vedu hinnas. Halu pikkus vastavalt ostja soovile. Tel 5666 0431.

Küttepuude müük (30–60 cm), ka võrkottides. Soodsad hinnad ja kiire tarne. Helista ja me toome ära. Tel 5457 5571.

Küttematerjal parimalt küttemüüjalt Eestis! Telli kohe või vaata lisa www.kuttetall.ee või helista 5687 8223! Toome sooja igasse kodusse!

Müüa söödateravilja. Tel 5358 6575.

Kvaliteetne puitbrikett 960 kg, alus 172 €; Premium pellet 990 kg, alus 199 €. Kojuvedu hinna sees. Tel 5891 5954.

OST

Musta ja värvilise vanametalli kokkuost Tööstuse 11, Haapsalu. www.rauaspets.ee. Teave tel 5837 6276.

Läänemaa Jäätmejaam ostab vanapaberit, pappi ja kilet 20 €/t. Avatud E–R 9–17, L 9–14. Tel 5668 1436.

Ostan vanu raamatuid, postkaarte, fotosid, merevaigust ehteid, mööblit, märke, samovare, medaleid, münte, paberiraha, maale ja graafikat. Tel 5829 9810.

KINNISVARA



Posti 21, Haapsalu, www.aarete.ee

KINNISVARATEHINGUD ja HINDAMINE.
Tel **473 4376**.
Silvi Merilo – 522 9958
Kairit Merilo – 506 6996

Ostame põllu-, heina- ja metsamaad. Parim hind. Tel 506 9600.

OÜ Estest PR ostab metsa- ja põllumaad. Tel 504 5215, 514 5215, info@est-land.ee.

Rendile anda äripinnad 84,5 m² ja 36 m² aadressil Jaama 15, Haapsalu. Kontakttelefon 505 0188.

Müüa 3toaline (65,5 m²) korter Uuemõisa 1. korusel. Hind 40 000 €. Tel 550 0224.

TEENUS

Ehitusfirma Developing OÜ

- * katuste renoveerimine,
- * fassaaditööd,
- * majade ehitus,
- * üldehitus.

Tagame kvaliteedi. Pakume koostööd korteriühistutele. Tel **5373 7796**. www.developing.ee

Ehitus- ja remonditööd. Katuseehitustööd. Vihmaveesüsteemide müük ja paigaldusteenus. Tel 5347 7919.

Elav muusika teie mis tahes peole! Teeme sündmuse toredaks ja meelde jäävaks! Tel 501 1696, www.syltament.ee.

Puurkaevude puurimine ja projekteerimine. Vee- ja kanalisatsioonitööd ning septikute paigaldus. Rauaeraldus, filtrite paigaldus. Tel 521 7415, 504 2999, www.baltipuurkaev.ee.

Ohtlike puude eemaldamine ning okste ja võsa lõikus. Töötame 7 päeva nädalas. Välismaal omandatud pikaaegne kogemus. Soodne hind ja kiire teenus. Helista julgelt ja leiame lahenduse. Tel 5623 0373. Randy

Ehitusfirma R&O Ehitus OÜ. Kõik ehitus- ja remonditööd: fassaadid, katused, terrassid, saunad, korrusmajade trepikojad jm. Valmistame, müüme ja paigaldame ka lisaplekke. Tel 5857 5060. www.lihulaehitus.ee.

AHJUEHITUS OÜ
Korstnapühkimisteenus, pottsepatööd, konsultatsioonid, küttesüsteemide ekspertiinangud, lõõriuuringud korstnakaameraga, www.pottsepp.com. Tel **5660 5869**.

Teostame remonditööd eramajades ja korterites. Tel 551 6283.

Korstnapühkimisteenus. Tel 5567 4532. Helistada E–R kell 8–17.

Tootja Läänemaal valmistab klaasplastist septikuid ja mahuteid. Kaeve- ja planeerimistööd kopplaaduri-ga. Tel 551 0428, ain.raali@mail.ee.

Asrex OÜ teeb ehitus- ja remonditööd. Meeldivat koostööd soovides Asrex OÜ. Tel 5622 6716, info@asrex.ee, www.asrex.ee.

Korstnapühkimisteenus üle maakonna. Tel 5801 1183.

Katuseredelite valmistamine. Katuseredelid OÜ. Tel 515 9155.

Professionaalse tekstiilipesuri rent. Pihustiga puhastusseadet saab efektiivselt kasutada polstri puhastamiseks või plekkide eemaldamiseks vaipadelt. Hinna sees pesuvahendit 1 vaiba, 1 diivani ja 1 autosalongi jagu. Päevarent 22 eurot. Info tabiremont@gmail.com.

Teostame korterite ja majade kõiki sisetöid. Küsi julgelt lisainfot tel 5632 7955.

Korstnapühkija. Plaas OÜ. Tel 5597 9247, janarplaas@gmail.com

Elektritööd. Tel 5307 6322.

Üldehitus- ja remonditööd. Korralikud ja head ehitajad teostavad majade ja korterite remondi- ning ehitustöid. Kipsseinad, plaatimine, viimistlus, tapeetimine, terrassid ja aiad, katuse- ning kõik teised ehitusvaldkonda kuuluvad tööd. Oma tööriistad ja sõiduvahend. Töö kiire ja korralik. Tel 5665 9447, tekno.ehitus@gmail.com. **Tööde osalise järeelmaksu võimalus!**

Autorent Haapsalus al 24 € ööpäev. Järelekäru ja autoveotreileri rent. Tel 554 2380, info@pulsar24.eu.

TÖÖPAKKUMINE

Kastani ostukeskus pakub tööd **kokale ja lihameistritele**. Töö on vahetustega ja vajadusel pakume väljaõpet kohapeal. Täpsem info tel 5656 9419 või annikakastani@hotmail.ee.

Pakun alalist tööd tublile ja korralikule **kokale**. Vajalik koduse toidu valmistamise oskus. Kutsetunnistus ei ole nõutav. Tel 5809 0450.

OÜ ATKO Liinid
pakub tööd **bussijuhtidele**.
Info tel 6272713 või 53481644.

Metallkonstruktsioonide valmistaja **AS Kütteks** Harjumaal Turbas pakub tööd **tehnoloogile**. Tööle asumine kohe. CV saata kyteks@kyteks.ee. Info telefonil 677 9589 ja 523 3492 või tulla kohapeale Tehase 2, Turba, 76201 Nissi vald, Harjumaa.

Timber Expert OÜ pakub tööd aua- ja kohusetundlikule **töömehele**. Töö iseloom nõuab head füüsilist vormi. Tööülesanneteks on ehitusliku saematerjali vastuvõtmine saeraamilt ja materjali staabeldamine. Vajalik auto olemasolu. Töötasu kokkuleppel. Kontakt timberexpert@online.ee, tel +372 5687 3966.

Lihula Leib OÜ otsib väikesaiallini operaatorit. Pakume väljaõpet, tasuta tööd paindliku töögraafiku alusel ja vajadusel ajutist majutust Lihulas. Kandidaadilt eeldame tehnilist taipu, arvuti kasutamise oskust ja füüsilist vastupidavust raskuste teiseldamisel. Lisainfo tel 527 3309. CV saata info@lihulaleib.ee hiljemalt 23. oktoobriks 2017. a.

METS

PROMETS OÜ ostab metsa- ja põllumaad ning kasvava metsa raieõigust. Tel 5591 9930, e-post info@promets.ee.

OÜ Landeker ostab **metsakinnistuid**.
Tel **511 0415** ja **517 9866**.

TUTVUS

Soome rahvusest 55 a mees soovib tutvuda 40–55 a naisterahvaga. Elamispend on Soomes. Tel +358 40142 2115, e-post jkoskensivu@gmail.com.

MITMESUGUST

Kaardid ennustavad, helista tel 900 1727, kogunud ennustajad 24 t, ka mobiiltelefonilt, h 1,09 €/min.

Toimetus kuulutuste sisu eest ei vastuta.

KIRIKUTEATED

EELK KOGUDUSED

HAAPSALU T, 17. oktoobril kl 18.30 toomkooi proov (Jaani saal). R, 20. oktoobril kl 9 hommikupalvus (Jaani kirik); kl 13.30 teetund (Jaani saal); kl 17.30 segakoori proov (Jaani saal). P, 22. oktoobril kl 11 misjonipüha jumalateenistus armulauaga. Teema: usk ja uskmatus. Teenivad vikaarõpetaja Kristel Engman, Kristo Hüdsi ja Kalle Jätsa (toomkirik). T, 24. oktoobril kl 18.30 toomkooi proov (Jaani saal). Toomkirik avatud R–P kl 11–15. Sisepääs annetusega. Kantselei, Kooli 6, avatud E, K, R kl 9–15. Diakoonia annetasmüük avatud E, K, R kl 10–13. Kontakt haapsalu@eelk.ee, haapsalu.eelk.ee.

RIDALA P, 22. oktoobril kl 11 pühapäevakoolitund; kl 13 jumalateenistus armulauaga (pastoraat). E, 23. oktoobril kl 9 tänureis teeliste kiriku valvuritele. Koguduse kantselei avatud teisipäeviti kl 14–17.

MARTNA T, 24. oktoobril kl 10–13. Diakooniamüük Norra moodi; kl 18 kogudusekoori proov (kogudusemajas). R, 27. oktoobril kl 16 piiblilood Martna raamatukogus. Joosepi lugu (jätkub). L, 28. oktoobril kl 10 sügistalgud Martna kirikuaias. Teeme üheskoos korda lähedaste hauad ja

ka naabrite omad! Talgulistele talgusuppi ja kuum teed! Koguduse kantselei ja diakooniamüük avatud teisipäeviti kl 10–13.

LÄÄNE-NIGULA N, 19. oktoobril kl 9.30 hommikupalvus (kogudusemajas). P, 22. oktoobril kl 10.30 täisealiste leerikursus; kl 12 pühapäevakool (kogudusemajas); kl 12 jumalateenistus armulauaga.

VORMSI P, 22. oktoobril kell 11 jumalateenistus (kirik).

NOAROOTSI Aastad teevad oma töö ning ühegi hoone katus ei pea vastu igavikule. Koguduse raha, Riguldi-Noarootsi kodukandiühingu ja muinsuskaitseameti toetustega saame korda teha pool katust. Avasime kiriku katuse remondiks arvelduskonto EELK Noarootsi Püha Katariina kogudus, EE952200221011697414, et igal heal inimesel oleks võimalik anda oma panus Noarootsi kiriku katuse renoveerimisse.

EEKBL KOGUDUSED

HAAPSALU K, 18. oktoobril kl 19 piiblilund, 1. Kr 1. ptk. R, 20. oktoobril kl 19 noorteõhtu. P, 22. oktoobril kl 10 jumalateenistus, kõneleb Peter Crouch Inglismaalt. E, 23. oktoobril kl 18 palvekoosolek.

HOOLI RASKUSTESSE SATTUNUD PEREDEST!
Läänemaa Abikassa ootab heade inimeste ja organisatsioonide annetusi, et toetada raskustesse sattunud peresid Läänemaal.

Annetusi saab teha kontole 221046665398, Swedbank AS.

Teave Läänemaa portaalis www.laanemaa.ee (alajaotus „Elanikule”, Läänemaa Abikassa).

**Läänemaa vähiühing**
on pakkunud oma liikmeile ja nende peredele tuge juba 10 aastat.
Oleme tänulikud abi ja toetuse eest.
Läänemaa vähiühing. SEB EE621010220047448013.

Avaldame kaastunnet Eedit Vahurile kalli **isa** kaotuse puhul.
Töökaaslased Taebila lasteaiast

Mälestuste kauneid jälgi kõigi hinge Sinust jäi.
Südamlik kaastunne Vellole, Velliile ja Külliile peredega kalli abikaasa, ema ja vanaema **MAY PRUULI** surma puhul.
Urmas, Helgi ja Kaido

Avaldame kaastunnet Selmale poja ja kõigile lähedastele kalli **ADOLF UMDA** kaotuse puhul.
Prk Pakkanen ja Kalamees


Lahkus meie kallis isa, vanaisa ja vanavanaisa **UUDO-ERICH KEMM** 10.9.1923–14.10.2017.
Leinavad omaksed
Ärasaatmine reedel, 20. oktoobril kell 11 Haapsalu haigla leinatoas.

Avaldame kaastunnet Aarne Tuisule perega ema **LAINE TUISU** kaotuse puhul.
KÜ Holmi

Südamlik kaastunne Raivole perega kalli ema **LAINE TUISU** surma puhul.
Prk Edasi

Südamlik kaastunne Riinale, Mailisele, Edgarile ja Pauliile ema ja vanaema **INGA LUMISTE** kaotuse puhul.
Jaan, Siim ja Sille peredega

Avaldame kaastunnet Lainele kalli abikaasa **ELMAR VESKERI** kaotuse puhul.
Virtsu kool

Sügav kaastunne Martale armsa venna **ADOLF UMDA** surma puhul.
Laine ja Ljuba

Meile kõigile on antud aeg – aeg tulla, olla ja aeg minna...
Mälestame toredat memme **LAINE TUISKU** ja avaldame sügavat kaastunnet omastele.
Viive ja Liivi peredega

Aarne, Tarmo ja Raivo peredega, südamlik kaastunne teile kalli ema, vanaema ja vanavanaema **LAINE TUISU** surma puhul.
Prk Vilta ja Jõgisäär

Südamlik kaastunne Juhaniile ja Helvele peredega kalli ema **MAIMU LEHEPUU** kaotuse puhul.
Prk Pakkanen ja Kalamees

Mälestame **ELMAR VESKERIT** ning avaldame kaastunnet Lainele ja Mardile kalli abikaasa ja isa kaotuse puhul.
Aimi ja Uno

Avaldame kaastunnet Tarmo Umdale isa **ADOLF UMDA** surma puhul.
Rannavesi Ehituse kollektiiv

Niiüd igavene paat Sind kannab igaviku randa ja teispool vikerkaart jätkab Sinu edasine tee...
UUDO-ERICH KEMM Mälestame Sind, hea naabrimees! Südamlik kaastunne tütre perele.
KÜ Taebila Lasteaia 3

Südamlik kaastunne Arnele, Raivole, Tarmole ja nende peredele armsa ema, vanaema ja vanavanaema **LAINE TUISU** kaotuse puhul.
Juri perega

Lein ei mahu sõnadesse, jääb alatiseks südamesse.
Südamlik kaastunne Raivole perega **LAINE TUISU** kaotuse puhul.
Prk Rogovskaja, Ispravnõi ja Maripuu

Avaldame kaastunnet Lainele ning Mardile **ELMAR VESKERI** surma puhul.
Virtsu Kaare 5 elanikud


Kallid ema, õed-vennad, sugulased, naabrid ja sõbrad-tuttavad, me täname, et olite meile abiks ja toeks sel raskel hetkel, kui jätsime hüvasti oma kalli isa, vanaisa ja vanavanaisa **ADOLF UMDAGA**.
Tarmo ja Terje peredega

Lahkus sõjaliste teenetega vabadusvõitleja, Kotkaristi kavaler **UUDO-ERICH KEMM** 10.9.1923–14.10.2017. Sügavas leinas mälestab Läänemaa vabadusvõitlejate ühendus.
Siiras kaastunne omastele.

Armsad Rita ja Tarmo, südamlik kaastunne teile kalli **LAINE TUISU** kaotuse puhul.
Perekonnad Liivlaid, Marleen, Pöder ja Vilta

Puud langetavad lehti, sügislilledel silmad on pisarais...
Südamlik kaastunne omastele **MARJE LUMI** kaotuse puhul.
HSIK XVII lennu vilistlased

Avaldame sügavat kaastunnet Vellole, Külliile, Velliile ja Kaiale **MAY PRUULI** surma puhul.
Olev, Merle, Malle-Liisa ja Kristjan

Südamlik kaastunne Laine Veskerile abikaasa **ELMAR VESKERI** surma puhul.
Hanila vallavalitsus

Gerd Kanter mängis Haapsalus korvpalli

Pekingi olümpiavõitja Gerd Kanter mängis Haapsalus korraldatud korvpalliturniiril Sauna Cup Tallinna meeskonna Kontsertlavad rivistuses. Kanter ütles, et korvpalli mängimine on talle riskantne. „Aga kõiki ohte ei suuda sa kunagi ette näha ja eks mu kettaheitja karjäär hakka ka juba läbi saama,” nentis olümpiavõitja.

Järgmise aasta augustis Berliinis peetavail Euroopa meistrivõistlustel tõmbab Kanter karjäärile joone alla. Sealsamas teeb oma viimase võistluse ka Kanteri suur konkurent sakslane Robert Harting.

Sauna Cupi korraldaja Rudolf Lumiste hõõrus aga heameelest käsi, et nüüd on tema korraldatud turniirist aegade jooksul kaks olümpiavõitjat osa võtnud. „Mõlemad on kettaheitjad, kuue aasta eest mängis siin Vilniuse meeskonnas Romas Ubartas.”

Sauna Cup peeti tänavu 18. korda. Turniiril osales 45 võistkonda.



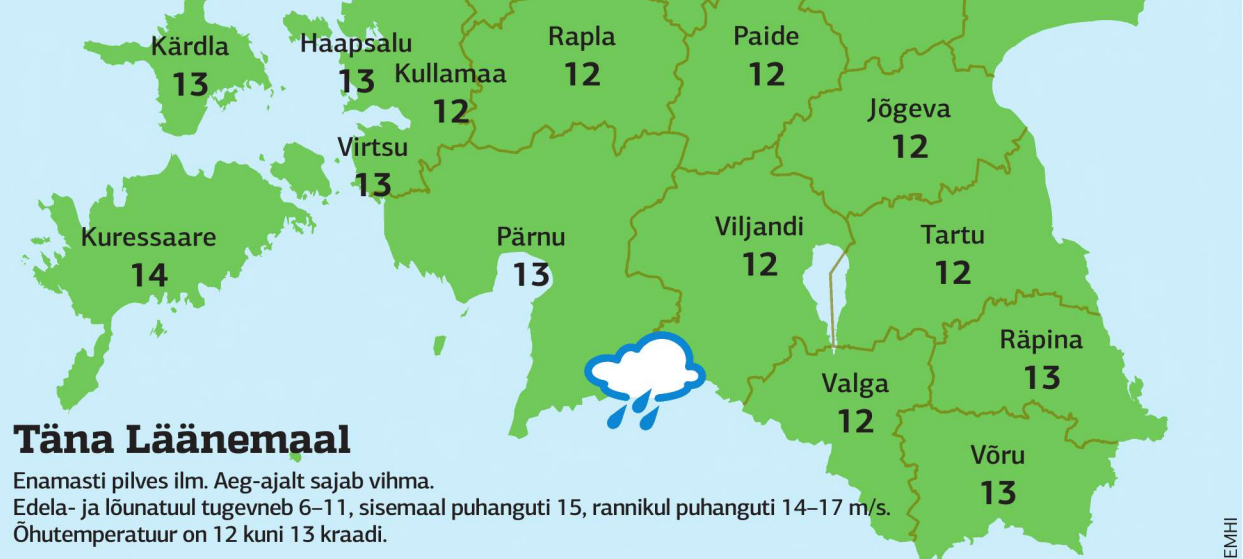
ARVO TARMULA

AIVO PALJASMAA

ILMAENNUSTUS

MUJAL MAAILMAS

17. oktoobril
Helsingi 11°
Rooma 22°
Kairo 28°
Sydney 21°
New York 13°



Täna Läänemaal

Enamasti pilves ilm. Aeg-ajalt sajab vihma. Edela- ja lõunatuul tugevneb 6–11, sisemaal puhanguti 15, rannikul puhanguti 14–17 m/s. Õhutemperatuur on 12 kuni 13 kraadi.

Kolmapäev	öö päev	Neljapäev	öö päev	Reede	öö päev	Laupäev	öö päev
muutlik tuul 6–11 (15–18) m/s	12°...10°	loode-, läänetuul 2–8 m/s	8°...10°	põhja-, kirdetuul 1–7 m/s	3°...8°	kirdetuul 2–8 m/s	0°...6°

LUMBAR
ENERGY WOOD

OSTAME

- kasvavat võsa
- vähemväärtusliku lehtpuu raieõigusi
- leht- ja okaspuu küttepuid
- lepa enamusega metsakinnistuid

reigo@lumbar.ee
tel 5342 0379 | www.lumbar.ee

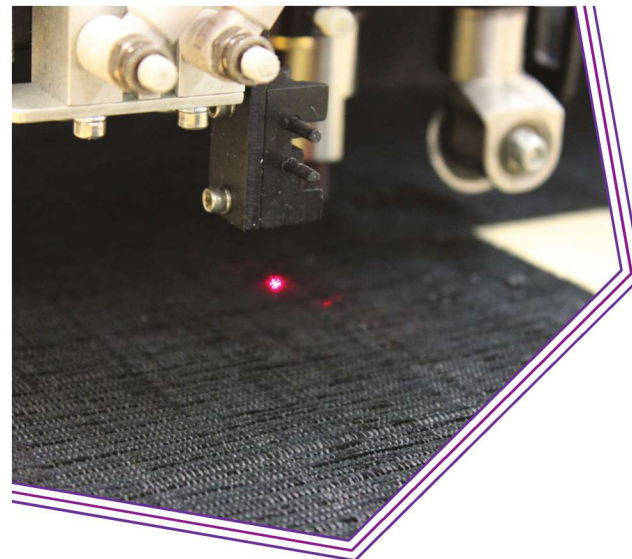
OSTAME kasvavat ja ladustatud võsa.

Vösast puhastame teeäärred, kraavid ja põllumaad. Samuti ostame majanduslikult vähe väärtuslike lehtpuumetsade raieõigust. (nt lepinkud)



REINPAUL

5343 9250
Kaur@reinpaul.ee



RAVE
MÖÖBEL
AASTAST 1992

Ootame oma kollektiivi TOOTMISTÖÖLIST

Töötajalt eeldame:
õppimisvõimet, täpplikkust, täpsust, kohusetunnet ja head füüsilist vormi

Omalt poolt pakume:
meeldivat töökeskkonda arenevas ettevõttes, töötulemustele vastavat ja konkurentsivõimelist palka

Väljaõpe kohapeal

Töökoht asub Haapsalus!
Oma CV palume saata aadressil andres@ravemoobel.ee

1 kuu 8,60 eurot
2 kuud 17,20 eurot
3 kuud 22,00 eurot
4 kuud 29,30 eurot
5 kuud 36,60 eurot
6 kuud 43,90 eurot

LÄÄNE ELU TELLIMISHINNAD

www.le.ee tel 473 7222

7 kuud 51,20 eurot
8 kuud 58,60 eurot
9 kuud 65,90 eurot
10 kuud 73,20 eurot
11 kuud 80,50 eurot
12 kuud 87,80 eurot

POINT
ESITLEB

Tõnis Nühemets

110% uus ja täiesti värske tekstiga
power-up comedy

HOMME ON TÄNÄ! 2.0

19. oktoobril Haapsalu Kultuurikeskuses

Etenduse algus 19:00 | Piletid saadaval Piletilevis

